(…NGSDRUCKSACHE)

II. ч. 235. (390) Четвер, 23. жовтня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration: Reichsstrasse 34.
Schriftleitung: Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і за кордоном: місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Дальше здобування Донбасу

Під Брянськом захоплено дальших 5000 полонених. — Вдень і вночі бомби на Москву. — Великі сили бомбардували Ню Кесл.

ГОЛОВНА КВАТИРА ВОЖДА, 22. 10. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Німецькі і зісоюзнені війська поширили вчора захоплення совітського промислового простору у Донбасі. На південь від Брянська акція очищування терену боїв дала 5000 дальших полонених, а також один важкий повз та 56 гармат як воєнну добич.

Як ми вже подали в надзвичайному звідомленню — зайнято острів Даге. Таким чином усі острови на Балтійському морі в німецьких руках і ввесь балтійський простір звільнений від ворога. У зразковій співпраці частин воєнної фльоти й летунства, вже 12. жовтня вдалося одній дивізії піхоти німецьких військ висадити ненадійно десант на південному розі острова. Після того очищено острів від ворога в десятиденних, завзятих, рукопашних боях. При цьому в наші руки попало 3000 полонених. Знищено 6 прибережних батерій. Одиниці воєнної фльоти і летунства знищили рештки ворожої залоги підчас спроби втекти морем. В успішних десантових діях на балтійських островах окрему участь взяли піонірі ударних човнів німецьких військ.

Фінська воєнна фльота підтримувала успішно воєнні дії німецьких морських бойових сил.

Летунство бомбардувало вдень і вночі совітську столицю Москву.

В боротьбі проти Англії великі сили летунства заатакували останної ночі пристань Ню Кесл. У доках, складах і харчевих магазинах були значні спустошення. Дальші летунські атаки спрямовано на пристаневі споруди у Довер.

На побережжі Каналу німецькі літаки зістрілили 11 англійських машин. Підчас тієї акції пропав один власний літак.

У північній Африці німецькі боєві літаки поцілили бомбами англійські становища артилерії та заборола біля Тобруку.

Англійські бомбовики заатакували вночі на 22 жовтня різні місцевості північно-західньої Німеччини, між іншими Бремен. Від скинених бомб переважно на мешканеві дільниці, цивільне населення мало втрати в убитих і ранених. Зістрілено 5 зпоміж атакуючих ворожих літаків.

—o—

Генерал-Губернатор д-р Франк у Львові

ЛЬВІВ. — Ген. Губернатор мін. д-р Франк приїхав у вівторок 21. 10, спеціяльним поїздом з членами уряду до Львова, де на двірці привитав його губернатор д-р Ляш зі своїми співробітниками. Зчерги Ген. Губернатор д-р Франк у товаристві губернатора д-ра Ляша перейшов попри почесну сотню під звуки маршу, що його відограла орхестра летунів і відїхав до помешкання губернатора на коротку нараду. З цього приводу місто Львів було прибране прапорами й зеленню. Вулицями, якими проїздив Ген. Губернатор витало його сердечно населення і дітвора, вимахуючи прапорцями зі свастикою.

В будинку губернатора відбулося засідання уряду під проводом Ген. Губернатора.

Словацький президент д-р Тісо і президент-міністр д-р Тука в Головній Кватирі Фірера

ГОЛОВНА КВАТИРА ВОЖДА, 22. X. — На запросини Фірера прибули до Головної Кватири Вожда словацький президент державі д-р Тісо і словацький президент міністрів. В їх товаристві були, між іншими, міністер внутрішніх справ Шаньо Мах і міністер оборони Чатльос, а також словацький посол у Берліні Чермак і німецький посол у Братиславі Людін.

Політичні й військові розмови у Фірера проходили в дусі сердечної приязни між обома народами та під знаком братерства зброї, яке в боротьбі німецьких і словацьких військ проти спільного большевицького ворога закріпилося знова якнайкраще. В розмовах прийняли участь також міністер закордонних справ Німеччини фон Рібентроп і шеф начальної команди військ генерал-фельдмаршал Кайтель.

Підчас цих відвідин запросив міністер закордонних справ Німеччини фон Рібентроп обох словацьких державних мужів до себе.

Міністер оборони, генерал Чатльос, і головний вожд словацької армії генерал Кундерлік, мали зі своїм військовим почотом розмови з шефом головної команди збройних сил генерал-фельдмаршалом Кайтлем і його штабом. По цьому відбулися відвідини у головного команданта армії генерал-фельдмаршала фон Бравхіча, в його головній кватирі.

На закінчення відвидин гостив маршал Німеччини Герман Герінг словацьких державних мужів у своїй кватирі.

—o—

Ідейний реалізм

Пасивне мрійництво серед розбурханого океану тепер більше ніж пережиток. Воно мусить уступити місце тому новому, життєспосібному й творчому — поєднати гасла ідейности й національної моралі з гаслами життєвої активности, працездатности, творчої ініціятиви та волі до чину. Так повстане, викристалізується й закріпиться нова ідеологія, новий практичний світогляд — реальний і реалістичний у своїй зовнішній формі, ідейний у своїм внутрішнім змісті, при тому вільний від огидних рис матеріялістичної порожнечі духа та гешефтярської безпринципности й моральної елястичности, невиснажений і нездегенерований шкідливими впливами чужих культур, самостійний і самобутній, властивий та органічно-близький душі українського народу. Він, той ідейний реалізм, поведе надійними й широкими шляхами наші народні маси до відродження й зміцнення їхньої духової культури, а тим самим до піднесення та розвою і їхньої культури матеріяльної, їхнього життєвого добробуту. Треба ще звернути увагу, що саме ця ідеологічна концепція в найбільшій мірі відповідає основному психологічному заложенню українського національного типу та нашій традиції. Сполучення елементів життєвого реалізму й здорового практицизму з елементами народньої етики й народньої моралі, в їх непорушно-міцних, віковічних формах — завсіди було характерною познакою української національної духовости, маркантно виявленою в цілім життєвім укладі селянського ядра нашого народу. І образ духового стану українських народніх мас навіть нині, безпосередньо після пережитих довгих літ нечуваного большевицького насильства над його душею, його психікою, — хіба цей образ не дає могутнього підпертя нашій думці, хіба він не стверджує, що народній загал зберіг у собі характерні риси своєї вдачі: критицизм і непохитно-самостійну лінію практично-реального думання — в сфері матеріяльного життя та глибокий ідеалізм, чистоту душевну й неосквернену мораль — у сфері життя духового. Приглянувшись цим нашим масам, заналізувавши психіку нашого селянина — побачимо, що в душі його живе оцей ідейний реалізм, гармонійне поєднання практичних завдань індивідуума, члена родини, суспільства й нації із духово-ідейними потребами й інтенціями окремішної істоти.

Саме ця інтенція може виконати свою життєву ролю й сповнити своє історичне призначення, яка не втратила свого органічного звязку з народніми масами, яка є їхньою шляхетною еманацією. І, якщо наша інтелігенція хоче сповнити свою історичну місію й виконати покладений на неї життям обовязок, то не може легковажити тісного й непорушного контакту з душею народньою, з її святощами, з усіми дорогоцінними її скарбами, а мусить навчитися вишукувати ті скарби й належно цінити їх. Мусить також навязати й міцну духову нитку з цілою психікою народу, з його

життєвою мудрістю, з його ідеологією, бо тоді легко, просто й непомітно для самої себе стане на ґрунт одинокої для неї здорової і силотворчої життєвої концепції — концепції ідейного реалізму. А при тому вона піде й слідом доцільного практицизму українського селянина, зєднаного з непохитними основами християнської духової традиції та загальнолюдської моралі, забарвленими в індивідуальні прикмети своєрідної й самобутньої, могутньо-потужної національної духовости.

Борис Лисянський.

Написане за окремим дозволом для „Краківських Вістей".

„Серп і молот — смерть і голод"

ЩО ПИШУТЬ ПОЛОНЕНІ УКРАЇНЦІ З ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ ДО РЕДАКЦІЇ СВОГО ЧАСОПИСУ?

(Від нашого кореспондента).

Берлін, жовтень 1941 р.

До Редакції берлінської „Нової Доби", яку що неділі розділюють між сотні тисяч українців-полонених із червоної армії по таборах у Німеччині, напливає далі багата пошта. В жмутах жовтих, густо олівцем записаних рукописів відкривається велика і стужена до волі душа, бе гаряче серце десятків тисяч волинняків, галичан, подолян, херсонців, полтавців та інш., що гнані були в бій за інтереси найжахливішої влади на світі, жидо-большевицької кліки. На цих марних листках паперу списана неначе чистою кровю кільканадцятиліття історія нещасної України. В Редакції укладають матеріял після картотек і тематики. Але годі його шематизувати за бюрократичними звичаями. З кожної картки цих кореспонденцій, із кожного рядка пробивається вільне українське народне слово, вирівається крилатість української душі, багряніє кров стихійної трагедії мільйонів. Тому й годі підбирати штучно теми, мотиви і стилі, вистарчить перечитати хоча декілька перших-ліпших дописів, вибираних навмання.

На цю тему пише, між ін., воєнно-полонений І. С. ч. 107:

„Колгоспи, в які загнано мільйони селян, по своїй природі є чужими, й навіть ворожими, організаціями селянству. Тому з перших днів їхньої організації селяни не хотіли йти в це большевицько-кріпацьке ярмо, а спротив жидо-комуністичним комісарам доводив і до збройних повстань. Селяни йшли під большевицьким терором у ці колгоспи як на смерть і гнів протесту завсіди палав в їхніх серцях. Цей гнів і ці протести зокрема помітні в усній творчості, яка ширилась пошепки в масах. В народніх піснях, прислівях, приказках і анекдотах найяскравіше помітний цей дух українського селянства, його бажання та надії. Так про емблему большевизму — пятикутну зірку — народ мав свою думку, висловлену в приказці: „Серп і молот — смерть і голод".

Селяни добре знали, що колгоспи принесуть їм голод і холод, тому поширилася така пісня:

Батько в СОЗ-і, мати в СОЗ-і,
Плачуть діти на дорозі.
Нема хліба, нема сала,
Все совєтська влада взяла.

Про голодний рік 1933 народ склав був таке прислівя: „В 1933 году падали люди на ходу". Особливо гнівно виступали українські селяни проти кривавого палія Сталіна, що загнав мільйони селян у могилу, — і співали:

Подивися, Сталін, сам,
Як танцює комнезам:
ноги босі, штани в клітку,
виконує пятилітку...

А оце інший листок, записаний чітким, великим письмом, сільського інтелігента, в якому читаємо:

„Коли була обявлена війна 22-го червня, ми військово-полонені були ще цивільними. Багато з нас молилося про дарування перемоги німецькій армії над ненависними большевиками. Коли 12-го липня нас мобілізували, ми поклялися перейти в полон без одного стрілу, бо знали, що німецька армія несе нам визволення від комуністичного гніту, що вона єдина може перемогти большевиків та звільнити нас від жидівських пут. Тому ми щиро вітаємо німецьку армію та її командирів".

Багато листів від українських полонених написано на чужій, російській, мові. Початково деякі з них взагалі не робили різниці між своєю „Новою Добою" та часописом для полонених росіян „Кліч", надсилаючи найчастіше водночас і сюди й туди свою писану творчість. Тепер таких випадків щораз менше. Зате листів писаних по-російськи всетаки багато. Деякі автори прохають вибачення, мовляв, вони не мали змоги, перебуваючи в чужих школах та в чужому оточенні, вивчити свою рідну мову.

В найновіших таборових дописах помітно вже перехід від совітської до нової тематики. Більшість авторів розглядає можливості нового життя, меншість описує свій побут по таборах. На закінчення наведемо один такий допис воєнно-полоненого ч. 202:

„З приходом ранку у таборі полонених починається рух і метушня. Серед сірої, багатотисячної маси пізнаємо обличчя людей, що не так давно були вояками й командирами армії, яка задурманена народніми лозунгами, сліпо служила жидам-комуністам, кровожадним пявкам знедоленого народу. Понад двадцять років виховувалися вони на мовчанці, на правилі, що думати можна одно, а говорити інше, лицемірити й брехати. Тому тут у полоні, як не дивно, ці сірі люди — селяни, робітники, інтелігенти — почувають себе не як в полоні, а як на волі під вільним небом і ласкавим сонцем, бо кожний тепер може сказати слово правди, слово вільне, огріте сердечною щирістю і людською совістю.

Зокрема українці тут єднаються, як рідні й давно знайомі люди. Ведуть розмови своєю рідною, українською мовою і навіть ті, що забули вже рідну мову, намагаються говорити по-своєму. Деякі сидять одинцем і, згадавши свій край, починають співати пісню:

„Ой, зійди, зійди, ясен місяцю,
як малиновее коло..."

А з другого боку міцніший бас кучерявого юнака з карими очима починає другу:

„Ой, закувала та сива зозуля
раннім-рано на зорі..."

Часто можна почути й жваві розмови, суперечки та спогади. Мова кожного, що веде бесіду із своїми товаришами, пристрасна, кипуча — виходить десь із глибини душі людської, що пережила страхіття й важку поневірку.

„...Мій батько з прадіда чесний трудяка, любив працю на землі, яка давала йому свої дари, а жиди комунарі вислали його на Соловки, сімю розорили" — болючими словами оповідає полонений і по павзі, здавивши біль у горлі, із сльозами на очах продовжує: „Помер... а я втік. Тепер мене післали боронити жидівську владу. Я довго чекав часу розплати й він урешті прийшов. Жида-комісара, що посилав мене в бій, я своєю рукою спровадив на той світ, а сам перейшов туди, де побачив правду".

Полонені, що прожили свої юнацькі роки за совітів, нарікають на те, що не зазнали ні одної хвилини щастя. Тоді мимоволі з грудей юнака виривається пісня:

„Ой, верніться, літа мої,
хоч до мене в гості..."

А проте в більшості полонених-українців палає вогонь віри в краще майбутнє. Сотні листів, писаних простими руками, пересуваються через редакційні столики „Нової Доби". І хоч за вікнами жовтневий рвійкий вітер перекочує жмутки жовтого листя через меланхолію осінного міста — він не всилі розвіяти тієї сили й тих надій, що заховані в нужденних простих мозолистих листах із таборів...

КТВ.

Проломано завзято боронені сов. становища

БЕРЛІН. — В Україні частини німецьких військ продовжували 18. 10. погоню за розгромленим ворогом. В багатьох місцях проломано розбудовані полеві становища, в яких большевики намагалися за допомогою зброї і задніх частин стримати німецький наступ. На цілому фронті, де тільки ворог ставив спротив, відкинено його, частинно навіть у завзятих боях. На відтинку одної ріки німецькі війська дійшли до мосту, який ворог підпалив і встигли без огляду на ворожий гарматний обстріл погасити вогонь, ще заки він зміг пошкодити покористуванню тим мостом. Знищено 4 великі повзи та захоплено 6 гармат.

На середньому відтинку фронту проломано в багатьох місцях зокрема сильно розбудовану систему становищ, яку большевики боронили надзвичайно завзято за допомогою всіх сил, що були в їхній розпорядимості. Підчас відбивання большевицьких протиатак підтримуваних повзами, німецькі частини знищили 18. 10. на одній місці 18 великих повзів.

Підчас винищування дальших двох замкнених большевицьких частин захоплено 7.000 полонених і забрано численну здобич. Криваві втрати большевиків дуже високі.

На північному відтинку фронту відбито численні атаки совітських військ. Підчас одного з тих боїв знищено один совітський повз, а два дальші залишилися між лініями нездібні до руху.

Совітський уряд у Куйбишеві

СТОКГОЛЬМ. — Згідно з Ройтером осідок уряду СССР мають перенести до Куйбишева (Самари) над Волгою, яких 880 км. на південний схід від Москви.

Большевицькі втікачі в Туреччині

АНКАРА. — Як про це недавно повідомлено, на кавказькій та іренсько-турецькій границі від кількох тижнів постійно переходять до Туреччини військові особи різних ступнів совітської армії, а теж політичні комісарі, що частинно приносять зі собою великі гроші. В місті Карс влаштувала турецька влада збірний табор для них. До чорноморських портів Трапезунт, Самсун і Кіресум у Туреччині прибуло кілька менших кораблів, яких большевицьку залогу турки негайно арештували.

Прибалтійський простір звільнений від ворога

ОСТАТОЧНІ ПІДСУМКИ НІМЕЦЬКИХ ДІЙ НА ПІВНІЧНОМУ ВІДТИНКУ СХІДНЬОГО ФРОНТУ.

(Надзвичайне повідомлення).

З ГОЛОВНОЇ КВАТИРИ ФІРЕРА. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подало 21. 10. ось що:

З обсадою острова Даге, про що ми вчора повідомили, прибалтійський простір тепер зовсім звільнений від ворога. Тим самим прийшов також час повідомити про дії на північному відтинку східнього фронту від початку серпня.

Після пролому крізь лінію Сталіна поставлено військовій групі ген.-фельдмаршала фон Леба у співпраці з летунством ген.-полковника Келлера, завдання розбити ворожі війська між озерами Ільмен і Пейпус, замкнути твердиню Петербург на півдні та очистити балтійські острови від ворога.

З огляду на постійну сильну загрозу східнього крила повернули маси армії ген. полковника Буша разом з панцирною армією ген-полковника Гепнера спершу на північ. У незвичайно важких боях проломано в бездоріжній лісовій та болотнистій околиці глибоко розбудовані ворожі становища між озером Ільмен і Пейпус, при чому в рукопашному бою зліквідовано рівно 5000 заборол та усунено широчезні мінові поля з більш як 80.000 мінами. Опісля в дальших завзятих боях треба було знищити сильніші ворожі відділи на північ від Луги, заки міг початися наступ на укріплення довкола Петербурга. Всі спроби ворога, перешкодити окруженню цього міста відтяжними наступами обабіч Ільменського озера зліквідовано головну небезпеку, винищуючи численні ворожі дивізії. Рука в руку з цими діями пробилася армія ген.-полк. Кіхлера на захід від озера Пейпус широким фронтом до берегів Фінського Заливу.

Після захоплення Талліна і Пернау почалися десанти на балтійські острови, під час коли сильні частини армії на північ від озера Пейпус пішли далі на схід, щоб взяти участь у боях з метою окружити Петербург.

При здобутті балтійських островів взяли визначну участь сили воєнної фльоти під головним командуванням ген-адмірала Карльса. Крім транспорту десантових частин вони знівечили пробоями у Фінському заливі загрозу удару совітської воєнної фльоти збоку, усунули ворожі мінові застави на водах довкола балтійських островів і обстрілом ворожих становищ з моря інтервенювали в сухопутніх боях.

У важких змаганнях зосереджені частини військ і зброї СС в групі ген.-полевого маршала фон Леба, підтримувані летунськими відділами генералів летунства барона фон Ріхтгофена і Ферстера, захопили в часі від звіту Головного Командування Німецьких Збройних Сил з 6. 8. більше як 300.000 полонених та взяли або знищили 1581 повіз і 4063 гармат. Вони досягли свою важну операційну мету з хвилиною окруження Петербурга. Розпучливі спроби вилому, окружених в Петербурзі совітських боєвих сил були постійно відбивані серед важких втрат для противника.

Значні частини тих армійських груп і летунства ген.-полк. Келлера стали вже довший час вільні і взяли участь у воєнних діях на інших місцях східнього фронту.

Успішні дії німецького летунства

БЕРЛІН. — На південному відтинку східнього фронту німецьке летунство підтримувало воєнні дії німецьких сухопутніх військ 20. 10. з дальшими добрими успіхами і завдало большевикам важкі втрати. Воно збомбардувало 20. 10. з добрими вислідами більшу скількість совітських летовищ. На одному з-поміж заатакованих летовищ німецькі літаки знищили на землі 15 совітських літаків і 6 заставних бальонів. Підчас атак німецьких боєвих і спадних літаків на совітські полеві укріплення і артилерійські становища, знищено 2 сов. батерії й унешкідливено цільними бомбами безліч дальших. Знищено 2 становища протилетунської артилерії большевиків. Важкими бомбами поцілено і знищено численні локомотиви. В Донецькому районі німецьке летунство успішно бомбардувало большевиків що відступали. Німецькі боєві літаки поцілили бомбами совітські транспортові колони, залізниці і шляхи. Підчас акції в районі Харкова цільні бомби знищили три залізничі поїзди. Большевики втратили крім цього три ровзи і три гармати, як також 250 вантажних авт зовсім розбитих цільними бомбами. Дальших 7 повязів і 190 вантажних авт важко ушкодили.

Успішні фінські операції на північ від озера Онеґа

ГЕЛЬСІНКИ. — Після зайняття місцевости Мундерве́нляті в північній частині округи Аунус фінські війська пішли в північному напрямі далі вперед до области озер на північний захід від озера Онеґа. Після окружаючої атаки 12. 10. попала парохія Параерві, а з нею важне шляхове перехрестя до Каргунекі у фінські руки. Звідси можна було опісля по наладнанні звязку зі заходу і південя перевести наступ дальше в північно-східньому напрямі на Сесгерві Каргумекі. Дотепер, як подають з поінформованого джерела, вже осягнено значні успіхи, а 17. 10. осягнено область озер Сутеерві.

Внаслідок тих операцій фінські війська окружають від півночі і півдня місцевість Контупелія, яка має велике значіння з огляду на свої фабрики, електрівню і як портове місце над озером Онеґа близько мурманської залізниці.

Очайдушна акція одної ловецької групи

БЕРЛІН. — Частини німецької ловецької групи на півдні східнього фронту особливо відзначилися під проводом надпоручника своєю очайдушною акцією. Впродовж небагатьох днів ці частини знищили позицію совітської артилерії, 36 совітських літаків і понад 60 вантажників. Кромі цього німецькі бомби спричинили вибухи в совітському складі муніції і ушкоджено три військові поїзди.

МИРОСЛАВ КАПІЙ. 5)

У Святої Софії

(З циклю: Неймовірні оповідання).

(Докінчення)

— А може й не зясовуєш собі — почав дальше чернець, коли я усів знову на стільці, — де ти находишся тепер, козаче? Так знай, що отут ноги твої доторкаються найсвятішого місця, „святая святих" землі нашої... Тут, над нами, де тепер здіймається свята Софія, пишалося колись капиця Перуна, найбільша святість нашої землі в давних часах!... А перед ним, ще геть давним-давно, в цих давно померклих часах, про які не згадує вже ніяка історія нашого племени, стояла тут святиня Сонця, якому покланялися й яку збудували колишні володарі нашої країни, яких знамя — тут чернець вказав на висячий на стіні щит із тризубом — стало знаменем нашої землі, прадідів наших і цілого племени нашого... Принесли вони його із собою з далекої землі, що процвітала колись там, далеко, серед моря широкого, де сонце клониться на захід... Та про це ця книга розказала би більше, — сказав чернець, показуючи рукою на золотоковану книгу на бічному столику.

— Так, козаче, святе оце місце, де тепер находишся і багатьом уже перед тобою давало воно охорону в скрутній хвилині! Тут, в оцій саме обителі, скривався колись Аскольд, коли печеніги облягали його в Києві, тут воєвода Дмитро збирав на раду своїх ратників, стаючи на бій із ордами Джінгіс-хана. Тут скривався також Хмельницький і кріпив свого духа перед тією великою хвилиною, заки підняв наш нарід до визвольної боротьби... Й неодному ще синові нашої землі доведеться тут шукати прибіжища у важких хвилинах, бо лягли тіні на нашу землю довгої ночі неволі... — говорив чернець своїм надхненним голосом.

— Та й вона минеться, — почав він дальше, — минеться, козаче, як усе минає на цьому світі, і добро, і лихо!... І знову встане ясне сонячко з-за Дніпра, і знов золотитиме лани пшениці й садки вишневі і з піснями веселими стрічатиме його наш нарід, що тоді знатиме вже ціну волі, окупленої цим морем сльоз і крови, що спливають тепер по нашій батьківщині. Бо довгий ще шлях судилося верстати нашому народові в мандрівці віків...

— Та ми ходімо вже, козаче, якщо хочеш наздігнати свої частини. Ще добрий шмат дороги, заки вернешся до своїх.

Я піднявся. Чернець знову взяв лямпу і повів мене в коридор. Переступаючи поріг місця мойого хвилевого відпочинку, кинув я ще раз оком на цю підземну кімнату і мій погляд спинився на блискучому тризубі, що відбивався від блакитного поля щиту.

— Це знамя наших прадідів, під яким вони колись у бій ходили, — думалось мені. — Це і наш теперішній знак, що виведе нас з неволі на волю. Він стане цим символом цього далекого „вчора" із цим близьким „сьогодні"... Знак прадідів наших...

Ми пішли. Знов вела дорога наша підземним коридором, із його безчисленними закрутами, поперечними стінами, то вниз спускаючись, то знова підходячи вгору.

Як довго ми йшли — не знаю. Коли по якомусь часі в коридорі проти нас стало сіріти і мій поводатор сказав „Ось ми вже доходимо до краю" — то ступивши ще кілька кроків, станув я серед лісової гущавини, що добре вкривала вхід до підземелля. На дворі стояв морозний день, а снігові пластинки аж іскрилися на вітках дерев.

— Підеш просто, козаче, ще кільканадцять кроків й натрапиш на стежку, яка тебе просто заведе у Жуляни. Бувай здоров, хай Бог береже тебе в ласці своїй. Бувай здоров, козаче!

Заки вспів я отямитись і сказати хоч слово подяки черцеві за його поміч, він зник і тільки сліди по снігу вказували те місце, куди він пішов.

Постоявши хвилину й подякувавши в душі Богові, що вирятував мене з такого важкого положення, попрямував я за вказівками черця й за доброї пів години був уже в Жулянах, де саме наш курінь збирався до дальшої дороги.

— Ось і такий мій спомин, — сказав Карасевич, запалюючи папіроску, яка погасла була підчас його оповідання. — Сонним привидом здається він мені нераз та все ж таки я пережив дійсно ці хвилини, про які я оце вам розказував. Вірте, або й ні, та мені їх не забути ніколи...

З голосів преси

Господарські відгуки

Одною з найчастіших українських тем у німецькій пресі це господарство України. У воєнному напруженні ця сторінка життя взагалі зростає до справи передової ваги. А здобутий український простір має в тому напрямку незмірені цінности, які можуть стати базою для воюючої потуги. — Найчастіше трапляються в німецькій пресі огляди земних багатств, промислу, сільсько-господарські статистики, тощо. Їх дуже багато, бо принесли їх і далі приносять всі німецькі часописи. Та поміж ними вирізнюється один, що появився у двох числах **„Дойче Бергверкцайтунг", Діссельдорф з дня 8 і 9 жовтня п. з. „Господарський простір України".**

Тут обговорено обширно і докладно все господарство України, розбиваючи його на сільське, себто рільниче, тваринне й лісне, дальше мінеральне знову з покладами вугілля, залізної й манганової руди та промислове. Найбільш місця й уваги присвятив автор таки земним багатствам України, що являлися, згідно з обчисленнями, головною основою европейського совітського промислу. Втрата цього простору для Совітів незаступна. Правда, большевицька господарка числить також на поклади вугілля в Кузнецьку та Караганді, але на їх розбудову вкладано значно менше гроша, ніж у Донбас Це була все ж таки головна база важкого промислу, що гуртується в районі Донбасу, Харкова, Москви, Ярославля й Петербургу. Поза тим намаганням — зясувати докладно господарку України та значіння її втрати, стаття не приносить ніякого висновку.

Ця сама тема з дещо іншим насвітленням обговорена в статті **„Совітська оборонна господарка"**, що появилась дня 27. 9. у **„Бреслявер Ноесте Нахріхтен".**

Автор подає теж розмір втрати, що її поніс совітський воєнний промисл, згадуючи про фабрики в Сталінграді, Челябінську, Саратові й Ташкенті, як єдині, що можуть тепер бути чинні. Та тут цікава згадка, що хоч не торкається безпосередньо господарства України, може бути важна для дальшого ходу війни. А саме: Совіти домагались вже в перших своїх домаганнях від Америки — летунської бензини! На перший погляд це здається неймовірним у країні, де лежить Баку. Та саме положення цього дорогоцінного центру спричинило це домагання. Залізниці та нафтові проводи з Баку йдуть до Чорного моря, а воно тепер, коли німецькі війська стоять під Ростовом, для большевиків майже недоступне. Правда, існує в Московщині ще один нафтовий центр біля Перму. Але він мало розбудований (у 1942 мав принести 15 відс. совітської продукції). І так цей сирівець, яким большевики так пишалися, мусять тепер довозити з Америки. Наскільки це домагання було поважне, видно з того, що Америка таки вислала, не зважаючи на заміти Японії, кораблі-цистерни до Владивостоку.

Дальша група статтей займається вже глибшою аналізою господарських умовин. Як і в попередніх авторів, так і тут головна увага звернена на земні багатства та промисл України. Дарма, що ми звикли вважати Україну — хліборобським краєм. Навпаки, дописувач із **„Берлінер Берзенцайтунг"** із 8. 10. старається доказати, що основою теперішнього промислу є таки давні, ще передвоєнні промислові осередки. Знаменне для совітської господарки те, що вона аж по довшому часі змогла осягнути передвоєнний рівень важкого промислу. А в третій пятирічці (1938—42) почали пересувати важкий промисл на схід, при чім руководились не господарськими, а стратегічними оглядами. Але цього не переведено належно й розложення важкого промислу Совітів властиво залишилось те саме, що в царській Росії.

Та гарну проникливу аналізу совітського промислового життя дає відомий дописувач др Еріх Лоренц у статті **„Інше багатство"**, що появилась дня 22. 9. у **„Берлінер Берзенцайтунг".** „Інше багатство" це саме натяк на земні **скарби** України, яка славиться не лише чорноземом. Автор оглядає копальні залізної руди в Кривому Розі. Минаючи численні шахти з пропагандивними назвами, як „1 травень", „Ворошилов", „Ленін" входить він до централі, де німецькі військові інженери обговорюють із майстрами-українцями хід роботи.

Населення, що залишилось, з першого дня давало докази що не має нічого спільного із систематичним нищенням, яке переводили Совіти. Воно явно відкинуло саботажну акцію проти народнього майна. Ледве чи потрібно було закликів німецької військової влади до співпраці, бо внутрішно вони — особливо українська частина населення — були наставлені проти спустошення. Ось вони знов на своїх місцях, при станку, при машині, перед шумливими кітлами та лискучими держаками. В понищених шахтах працюють сотнями, відбивають заправу з каменів та складають їх докладно, направляють електричні споруди і сортують те, що ще придатне. Працюють без надзору, щощо ще придатне. Працюють без надзору, але й основно.

різні гадки. І так всі складніші машини — чужинного походження: німецького, англійського, американського. Є вже машини совітські, але вони являються точними копіями своїх чужинних посестер, поруч яких вони й часто стоять. Та хоч і скопіовано чужу машину точнісінько, проте підходу до машини не вміли совітські можновладці прищепити своїм працівникам. Наприклад суттєва засада, яку стосують досвідчені машиністи — чистота й точність, тут зовсім нехтована. Замість гладких стін, виразних написів, блискучів держаків — у галі трансформаторів стрінете заржавілі газові проводи, двері, що не замикаються, вищерблену підлогу. А поруч цього нехтування машини — як парадокс у країні „робітників" — ще й повне нехтування робітної сили. Ніодна швидкобіжна машина не має потрібної забезпеки перед випадками, шлюсарські станки не закриті при зубчастих переходах. Немає найменшої уваги для забезпеки працівника. Хіба це потрібне в країні, де робітник став невільником? ...тор закінчує свій огляд важкими словами: ...лото зерна, одне багатство країни, не при... українцям щастя під большевицьким пану...ням, а з багатих глибин землі, із інших ... цього благословенного краю також не ... на них добробут. Машиновий божок ...нув свою жахливу руку над українсько... лею та скарбом глибини".

Є ще один невеличкий господарськ... допис, що може й не звернув би на ... уваги, коли б не одне порівняння. Появ... в **„Фленсбургер" Нахріхтен"** п. з. „Збро... **кузня Совітів"** дня 27. 9. Автор його Е... **Бергман** попереджує свій обовязковий ... гляд українського промислу істори... вступом.

Навязуючи до Запорізької Січі він іде ... Мазепу до Катерини ІІ і спиняється осо... довго на її подорожі по Дніпрі. Як відо... прогулька цариці йшла через пустий, без... ний край, що його на швидку руку прите... запопадливий дорадник цариці, Патьомк...

Традиція московської руки не завме... жаль у цій країні! Знов вирінули на бе... Дніпра „Патьомкінські села", дарма, що ... казують сільського побуту, а фабричні ... й хмародери. Ними обманювано загра... туристів, не гірш як колись Патьомкін К... ну ІІ. Назверх усе виглядало „гігантно", і ... ном" і в „великому маштабі". А внут... „промисловий блиск" тяжів важкою зм... виголодженім та лихо вбраному робітн... не дорівнював зах.-европейським осяган...

Як сказано — сільсько-господарськ... ка майже не зачіплена в тих дописах. ... валось би, що це для німецьких господ... справа першорядної ваги. Та прочита... величку статтю Г. Фірбрінгера в „Дас Р... 12. 10. п. н. „Переміна господарської ... стає це ясне. Рільна господарка Укр... мисловилась. Український чорнозе... но в першу чергу для цукрового б... тютюну, сої, ново введено плекання ... кавчукової рослини коксаґіс. Сові... пересунути плекання зерна більш ... за чорноземну смугу, так, що ці ... стали самовистарчальні. Отже втр... не представляє мабуть втрати харче... дописи покищо вдержані під тим к...

Вислід торгів у Кеніґсберз...

КЕНІҐСБЕРГ. — По 4-х днях замкнено 29. Німецькі Східні Торги. В них брало участь 11 країв збірно або фірмами. Данія, Греція, Хорватія і Румунія виступали перший раз. Німецький промисл, торговля і ремесло виставили продукти з 350 бранж. Число відвідувачів досягло 374.000 осіб, що перевищує на 75 відс. останні торги в часі миру. В зносинах із закордоном осягнено значну кількість договорів. Також замовлення в ремеслі були великі.

Живе заінтересування викликала ... сько-ґосподарська вистава, яка пода... структивним впорядкуванням цінні ... ки для праці в сільсько-господарськ... приємствах. Загальне враження було ... що торги в Кеніґсберґу виконали сво... дання бути посередником у торгівлі з... дом, а то тим більше, коли зважити, ... східніх просторах за останніх трьох ... тиліть большевицького панування ... ся величезний голод на товари.

Величезні резерви земного газу в Рум...

БУКАРЕШТ. — „Універзуль" повідомляє, що резерви земного газу в Румунії сягають 180 мільйонів куб. м., за іншими джерелами має їх бути навіть 387 мільйонів куб. метрів. Уважають, що ці велетенські кількості можуть покрити запотребування румунського промислу та хатнього ... дарства в Румунії на тисячі років. ... користання земного газу, зокрема в ... словості Семигороду, передбачують ... чезні будівлі-заведення.

—o—

Сарана знищила плянтації рижу

ШАНХАЙ. — Велетенські хмари сарани напали далекі простори, яких 30 км. на південний захід від Шанхаю, і знищили плянтації рижу 50.000 китайських селян зовсім так, що більше як 200.000 кит... загрожує голод. Управа міста Шанх... слала знавців із метою перевірити ... ацію.

„Єдність континенту"

Французький знавець міжнароднього права про европейські проблеми.

ПАРИЖ. — Французький знавець міжнароднього права проф. Ле Фюр заявляє, що держава не представляє ще найвищого рівня розвитку людського суспільного життя. Континентальна єдність стає сьогодні для Европи таксамо примусова, як вона була вже для інших континентів. „Ні... на — заявив Ле Фюр — зробила ... европейським народам велику ... звільненням від большевицької небе... бо це здійснює европейське зедна...

—o—

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

ЕНЬ.
Четвер — Мч. Євлампія
Пятниця — Филипа ап.

ДОРОГА“, ілюстрований журнал, приносить за жовтень такий зміст: С. О. Вільха: Київ В. Я.: Молитва (вірш); С. О. Вільха: Чероршма (новеля); * Творець Мазепи жично; П. Б.: „Де Дніпро і Кручі“ (Про сх. ькі землі й молодь); Зенон Коссак: Радість о життя; В. Барагура: Щоб добути собі О. В.: Вічна юність (поема); *** Молодь аці; Свем: Пісня дітей сонця; Б. Р.: В боза рідну мову; О. Морген: Будьмо такими; Вининцька: Камяна сокира (оповідання); світа природи; А. Геннер-Паньків: Де Лем рідна. Надіслані книжки й журнали. Що (рецензії). Фотоконкурс „Дороги“. — В 4 світлин і ілюстрацій роботи Е. Козака, фецького і С. Гординського. Сторін 16, 40x315. Ціна 80 гр. — Цей мистецький, бамістом журнал повинен опинитися в кожаїнській хаті, зокрема в руках молоді й ю- Замовлення слати: Українське Видавницаків, Райхсштрассе 34.**

КРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ві пошукує дві добрі машиністки до украі німецької машини. Рефлектуємо тільки е сили. Платня згідно з умовою. Зголошеннимо слати на адресу: Український Цен. Комітет, Краків, Зелена ч. 26/5. — Диканцелярії УЦК. 3—3

РАВА ПЕРЕНЕСЕННЯ УЧИТЕЛІВ ДО ГАИ. Подаємо до відома учителям, які баперейти до праці в Галичині, що справа ння належить до компетенції Шкільної покищо вона цілком не актуальна. УкраЦентральний Комітет у Кракові не буде цій справі ніяких заходів. Тому всякі в цій справі до УЦК, як безпредметові, ся без відповіди. — Український Цен- Комітет. 4x

УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ, які перебутерені Німеччини і Протекторату! Отмо українських учителів переселенців, ять в Німеччині, та які хочуть прамy званні на українських теренах ства подати негайно УЦК. свої короткий життепис (у нім. мові), и покликання їх до праці. — нтральний Комітет. 3—3

КРАЇНСЬКОЇ СВІТЛИЦІ в КракоV, повідомляє своїх членів, що в відбудеться реферат д-ра Е. Ю. з. „З історії української книги“. 19-ій. Просимо явитися точно.

Д ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ зложило УОТ с. Берестя на Гру.82 зол. і кличе: УОТ Гдешина — на Заборець — на Дмитра і Молодятич — а.

емнення помешкань на тен. Губернаторства обовязує . 17.30 до год. 720.

з Метеллів КОЛТУНЮКОВА,

а о. Мирона Колтунюка, паКукова, померла прийнявши тіші Тайни дня 8. жовтня, по й і важкій недузі, похоронена а місцевім цвинтарі в родинній гробниці. — В. Їй П.!

ОСІ ЗЛОВИЛИ КОЛИШНЬОГО АЛЬНИКА ЧРЕЗВИЧАЙКИ.

ОСА. — Сараґоській поліції вдаскувати та зловити ославленого надянської війни агента Чеки, віпрізвищем „Кривий“. Цей боль- злочинець відкрив собі в Сарамаційне бюро, ходив в одноора та шантажем виманював від в щораз більші суми грошей. що на-справді називається Захас Родріґес, має на совісті, як чальник Чеки, чимало вбивств. лад він наказав ограбити князя ого швагра, відібрати їм майно нелюдський спосіб замучити. воду південно-американські дипули навіть у свій час протестуському червоному уряді, одна ого висліду.

Генерал-Губернаторство на Кеніґсберзьких торгах

На Східних Торгах у Кеніґсберґу прийняло визначну участь і Генерал-Губернаторство зі своїми численними експонатами, які викликали загальне зацікавлення. Зокрема звертали на себе увагу пляни та діяграми, що відносились до розбудови промислового, торговельного й господарського життя Генерал-Губернаторства.

Вже своїм положенням Г. Г. грає величезну ролю як поміст між західньою і східньою Европою, в першу чергу коли йде про розбудову шляхів і не лише залізничних, але й водних — цілої водної системи сполук таких, як нпр. Дністер-Буг-Дніпро. Завдяки тому цей китайський мур між Европою та Сходом був би вкінці розвалений, а також знесений і ця географічно-комунікаційна межа між Балтійським та Чорним морем.

Зріст зацікавлення виявився у відвідинах членів уряду Г. Г., які виголосили реферати про працю та значіння Г. Г. І так провідник Головного Відділу Пропаганди през. Оленбуш говорив про взаємини і звязки Г. Г. зі Сх. Прусією. Керманич девізового відділу Тецнер говорив про господарське становище Г. Г., керманич відділу прохарчування і господарства говорив про методи збільшення продукції та про жнива, керманич відділу торговлі з закордоном говорив про завдання й організацію своєї ділянки, вкінці д-р Буркгард говорив про господарське самоуправу та ремесло. В імені ґавляйтера Коха през. д-р Гофман подякував за участь Ген. Губернаторства у торгах у Кеніґсберґу.

Лондон про втечу совітського уряду

ЖЕНЕВА. — Лондонська преса домагається ослабити враження, що його викликала втеча совітського уряду та дипльоматичного корпусу з Москви. „Таймс“ пише, що евакуація відбувається „ступнево“ і що тому дипльоматичні представники в більшості вже виїхали; виїхала теж — каже часопис — англійська військова місія з Москви і правдоподібно не матиме деякий час ніякого звязку з лондонським урядом. „Дейлі Телеграф“ зазначує, що Куйбишев є в осередку промисловости Надволжя і цим мабуть хоче викликати ще деякі надії. Один тільки „Дейлі Мейл“ повідомив про втечу совітського уряду зовсім коротко і додав, що це може спричинити „дуже далекосяжні наслідки“.

Квіт совітської армії знищений

НЮ-ЙОРК. — З Шангаю пише кореспондент агенції І. Н. С. Віґанд, що квіт совітської армії знищений. Без огляду на те, анґлійці намагалися вмовити світові віру, що большевики все ще непереможні. Одначе фактом є, що большевики протягом 3-місячної війни не виграли ні одного бою. Віґанд є тої думки, що СССР не є всилі виставити нову велику армію, бо по перше не має інструкторів, по друге военного матеріялу.

„Війна Англії — це війна жидівства“

МАДРИТ. — „Війна Англії — це війна жидівства“. Таке є гасло нової великої кампанії, яку розпочала минулого тижня Жидівська Агенція в Єрусалимі за вербуванням жидів до англійської армії. Агенція робить докори жидам із Палестини, що хоч виступають тілом і душею за боротьбою Англії, то виявляють деяку відразу вхопитись за зброю. Тепер мусять вони, з огляду на критичне положення Англії, негайно вступати до війська.

Про завдання нового японського кабінету

ШАНГАЙ. — Китайський щоденник „Сентр Чайні Дейлі Нюз“ пише у звязку зі зміною кабінету в Токіо, що перехід з цивільного на військовий уряд в Японії *означає сильну пересторогу для Англії та Америки, одначе вдержання давнього ста*ну на Пацифіку залежить від Злучених Держав, які коли б були далекозорі, повинні би признати непорушність східньо-азійської сфери добробуту. Відколи *Тойо, члена уряду Коное, уповажнили створити новий уряд, не очікують щоправді ніяких політичних змін на Тихому океані*, хоч це призначення вказує ясно на посилення звязків з великодержавами осі.

Де-Валєра накликує до чуйности

ДЕБЛІН. — Президент ірляндської держави Девалера говорив в неділю в Ексфорд і заявив, що ірляндський народ мусить собі добре здавати справу з цього, яка небезпека йому грозить. Всі розумні люди, так говорив Девалера, мусять дійти до переконання, що цілком можливе, що Ірляндію втягнуть у конфлікт і кожний мусить розпучливо боротися за це, що йому миле. Жити в самовдоволенні — рбсвсі хибно.

З українського життя

ПОВОРОТЦІ З ПОЛОНУ.

Через Перемишль тисячами переходять полонені-українці, звільнені з таборів. Переходять зорганізовано групами по 900 людей і відпочивають у станицях-харчівнях, уладжених для них українським громадянством.

Український Комітет та „Жіноча Служба України" дружньо подали собі руки та переводять справді повну посвяти роботу. Влаштувати приміщення на 1000 людей, санітарну службу, кухню тільки власними силами і то протягом кількох днів, треба було зразково.

Годі не згадати, що село дійсно щиро відгукнулося на заклик комітету, бо вже в першому дні поспішило з підмогою.

На просторому подвірі „Табору для втікачів" зароїлося від фір наче на ярмарку. Селяни зносили до магазину: картоплю, капусту, ярину, омасту, печений свіжо хліб, баньками молоко та цілими паками дріб. Тут стояв магазинер-доброволець із олівцем у руках, списуючи все — з якого села й яку кількість привезли.

В кухні звивалися жінки з тов. Ж. С. У. та мішали й приладжували страву.

Що-хвилини діставали телефонічні звідомлення, де транспорт; урешті появились довго очікувані гості. Втомлені, ослаблені, але з вогнем радости в очах: адже ж за день-два побачать свою рідню...

Сердечне, щире прийняття влаштувало їм українське жіноцтво. Голова Ж. С. У. особисто промовляла до них, як до своїх дітей, давала вказівки, щоб придержувалися приписів, вкінці погостили їх теплою стравою.

Такі транспорти надходять день-у-день. Безперестанку дижурує наше жіноцтво, стараючись, щоб якнайкраще прийняти братів-поворотців на рідну землю **Яр. Мандюкова.**

—о—

ГРУБЕШІВЩИНА.

На північний схід від Грубешева поклалося над самим Бугом містечко Дубенка. Споконвічне українське населення цієї місцевости жило за б. Польщі під вічним натиском. Ті, що витривали, тремтіли від страху аж до нинішніх часів; налякані, вони ще й досі нерідно розмовляють польською мовою. Та тепер іде вже до кращого. Старанням реферату Опіки над Молоддю та Родиною при грубешівському УДК зорганізовано в Дубенці трьохтижневий курс-табор для працівників в УОТ-ах та Куренях Молоді. Курс цей мав почався 14. 9. ц. р., але до 16. 9. мусів доповнюватись набором членів. Це сталося завдяки місцевим сусідам, що найрізноманітнішими способами намагалися переконати опінію про неправдивість курсу. Все ж таки 16. 9. провідник курсу сотн. І. Романченко розпочав його та довів із повним осягом до кінця. Курс закінчився саме в неділю 5. ц .м. дуже святочно. Вранці, по Службі Божій і дуже гарно виголошеній проповіді о. Марчука, відбувся молебен і при цій нагоді о. Марчук роздав курсантам образочки на спомин. Після цього була відправлена при могилі, біля церкви, панахида за поляглих, а сен. С. Любарський передав учасникам благословення владики Іларіона. В другій частині свята — обжинках — виступав хор (дириг. обозний курсу К. Хомик), були деклямації, масова рецитація уривків із „Гайдамаків", гагілки, веснянки, вправи дівчат із вінками, хлопців — луками, врешті народні гри й танці. Вся ця імпреза виконана власними силами учасників(иць) курсу та закінчилась спільною ватрою. При ватрі, як і на святі обжинок, виступили з промовами: провідник курсу сотн. І. Романченко, сен. С. Любарський та представник грубешівського УДК дир. Т. Герасимюк.

—о—

Як виглядає допомога Америки

СТОКГОЛЬМ. — „До 1. вересня ц. р. не прибув до Англії ані один американський повз". Цей вислів американського сенатора Бирда став темою статті щоденника „Дейлі Мейл" про американську поміч для Англії, яка має титул „Здайте собі справу з дійсности". Американці стоять у продукції повзів вельми позаду і 15. червня 1941 р. мали тільки 128 легких, один середньо-важкий та ніодного важкого повзу. Під кінець вказує стаття на те, що англійсько-американська поміч для Совітів є рівнозначна з нулею. Навіть ті малі посилки, що йдуть, мусять припинитися, якщо положення на Тихому океані загостриться. Англійський народ — кінчить часопис — мусить собі освідомити, поки не запізно, що СССР не врятує Англії.

Американський архиєпископ проти боротьби Англії за „цивілізацію"

НЮ-ЙОРК. — Архиєпископ Керлей заатакував у промові в Бальтіморе гіпокризію т. зв. демократій. Ніхто не може цього говорити, так заявив архиєпископ, і не можна позволити на це, щоби вмовити в себе, немов би Англія боролася за те, щоби вдержати християнство і демократію.

Вислів, що Англія бореться за християнську цивілізацію, це глум. Англійська історія та історія завойованих Англією країн аж надто добре відомі, щоби чесні мешканці Британії могли мати претенсії на спасителя і опікуна християнства.

Англія звернулася проти Бога і за це тепер зустрічає її кара.

Між т. зв. демократіями немає ані одного краю, який не мав би відповідати перед Богом за свої гріхи.

Серано Сунер про нову Европу

МАДРИТ. — Мадритська преса подала в широкому оформленні інтервю, яке еспанський міністер закордонних справ Серано Сунер дав французькому часописові „Ґренґуар". Про великі зовнішно-політичні питання заявився еспанський міністер, м. і., так: „Думаю, що вся Европа, континентальна і позаконтинентальна, підійметься або й загине з віссю". Серано Сунер пригадав опісля еспанську громадянську війну і заявив, що він розділює світ на дві групи: групу, яка розуміла боротьбу Еспанії, та демократичну, яка хотіла видати Еспанію большевицьким ордам і бажає собі не зеднання, а руїни Европи.

Згадуючи в тому ж інтервю про французько-еспанські взаємини, Серано Сунер зазначив, що вони в останньому часі покращали, зокрема від часу, коли Франція вступила на шлях европейської співпраці під проводом марш. Петена. Якщо Франція йтиме далі цим шляхом, Еспанія прирікає їй льояльну приязнь, якщо ж Франція підпала би під погані впливи й знову покинула европейську співпрацю, Еспанія мусіла б знову ізолюватися від неї. Еспанія не могла б приглядатися байдуже, якщо у Франції прийшли б ще раз до впливу ті, які підбадьорювали колись вбивників еспанських мучеників.

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ НОВОГО ЯПОНСЬКОГО КАБІНЕТУ.

ТОКІО. — У вівторок, вранці відбулося перше звичайне засідання нового японського уряду, на якому міністр закордонних справ Того склав звіт.

Премієр Тойо приняв чільних урядовців кабінету, від яких домагався дбати за те, щоб всі урядовці були в тіснім контакті з населенням, щоб запевнити співпрацю народу з урядом.

ПРЕМІЄР ТОЙО У МІКАДА.

ТОКІО. — У вівторок Мікадо прийняв на авдієнції премієра Тойо для обговорення державних справ.

МІНІСТЕР РУСТ В ОСЛЬО.

ОСЛЬО. — Міністер Руст прибув в понеділок до Осльо як гість державного комісара Торбовена. Він відкрив у вівторок виставу „Німецької [illegible] освіти і [illegible]вого вишколу" й у звязку з цим відвідає опісля важні культурні станиці краю.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 8 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sali A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва за Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filiálka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrajinske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. [illegible]
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-30. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79